

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 00. maj 2020

Udkast
til
Betænkning
over

**Forslag til folketingsbeslutning om at indføre mulighed for at fravælge
halalprodukter og sikre større viden om effekterne af halalafgifter**

[af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF og NB) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* (DF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse*.

Et andet *mindretal* (NB) vil stemme hverken for eller imod.

Liberal Alliance, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har under udvalgsbehandlingen stillet en række afklarende spørgsmål til ministeren.

I spørgsmål 1 er der spurgt til, om der er tale om forskelsbehandling, hvis man pålægger virksomhederne at oplyse udgifterne til certificering af kød, der er halalslagtet. Justitsministeriet forstår spørgsmålet sådan, at der ønskes en oplysningspligt, og svaret er, at det er Justitsministeriets vurderingen, at en indførelse af en oplysningspligt ikke vil rejse spørgsmål i forhold til EMRK artikel 14. Med andre ord vil en oplysningspligt for virksomheder til at oplyse om udgifterne til certificering af kød, der er halalslagtet, ikke være i strid med EMRK artikel 14.

I spørgsmål 2 er der spurgt til, om en oplysningspligt for udgifter til al religiøs slagtning vil være forskelsbehandling i forhold til Menneskerettighedskonventionen. Af svaret fra Justitsministeriet fremgår det, at det ikke vil rejse spørgsmål i forhold til diskriminationsforbuddet i EMRK artikel 14, at indføre en generel formuleret oplysningspligt, der ikke alene vedrører udgifter til halal-certifikater, men også udgifter vedrørende certificering af andre sammenlignelige slagtemetoder, f.eks. jødisk schæchtning. Med andre ord er det muligt at indføre en sådan generel oplysningspligt, når blot oplysningspligten gælder alle typer af slagtninger.

I spørgsmål 3 er der spurgt til, om en undersøgelse af, om halal-certificeringer anvendes til at finansiere islamiske aktiviteter, kunne være forskelsbehandling. Af svaret fra Justitsministeriet fremgår det, at det ikke rejser spørgsmål i forhold til diskriminationsforbuddet i EMRK artikel 14, at indføre en generel formuleret oplysningspligt vedrørende udgifter til religiøse aktiviteter. Med andre ord er det muligt at indføre en sådan generel oplysningspligt.

I spørgsmål 4 er der spurgt til, om ikke religionsfrihed også er, at man ikke bør påtvinges religiøst eller rituelt slagtet kød. Af svaret fremgår det, at det er miljø- og fødevarerminister Mogens Jensens (S) holdning, at forbrugernes mulighed for at kunne fravælge halalproducerede fødevarer på eksempelvis sygehuse, plejehjem, børnehaver og i folkeskoler er en beslutning, der tages lokalt, og at ministeren mener, at sådan bør det fortsat være.

Heri er forslagsstillerne uenige og mener, at det bør være muligt for forbrugerne at kunne fravælge religiøst slagtet kød. Det er et personligt og individuelt frit valg, hvad man spiser og fravælger at spise, og det skal ikke være styret af en lokal kollektiv beslutning, der i nogle tilfælde er truffet

ud fra et misforstået hensyn til minoriteter. Forbrugernes frie valg kan kun sikres gennem en klar og tydelig mærkningsordning.

I spørgsmål 5 er der spurgt til om det er i orden, at man slagter hele produktionen rituelt, selvom man kun afsætter en mindre del af produktionen på markeder, der efterspørger rituelt slagtet kød. Af svaret fremgår det, at det ikke er en forudsætning efter bekendtgørelsen, at hele produktionen afsættes til befolkningsgrupper, der efterspørger dyr slagtet efter religiøse ritualer. Eksempelvis er der fra andre lande efterspørgsel på lever eller hjerte fra kreaturer, der er slagtet rituelt, og det er grunden til, at dyrene slagtes rituelt, selvom kun en del af dyrene afsættes til markeder, der har krav om rituel slagtning.

Hertil bemærker forslagsstillerne, at det er muligt, at kun en mindre del af de rituelt slagtede dyr eksporteres til lande, der efterspørger rituelt slagtet kød, og at resten sælges i Danmark. Men det ændrer ikke ved det grundlæggende udgangspunkt, at forbrugerne skal have mulighed for at kunne fravælge halalprodukter, der sælges i Danmark, og det kan forbrugerne kun, hvis der indføres en klar og tydelig mærkningsordning.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget henviser til spørgsmål 1 til 5 og ministerens svar herpå. Alt i alt mener Dansk Folkeparti, at svarene på de stillede spørgsmål samlet set er opløftende i bestræbelserne på at få indført en mulighed for en mærkningsordning og/eller oplysningspligt for rituelt slagtede produkter, så forbrugerne kan fravælge halal og andre religiøst slagtede produkter, når blot en sådan ordning formuleres generelt. Sker det, vil en sådan generel oplysningspligt ikke være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Desuden er det muligt jf. svarene at sikre større viden om effekterne af halalafgifter, når blot der formuleres en generel oplysningspligt vedrørende udgifter til religiøse aktiviteter.

På den baggrund skal Dansk Folkeparti opfordre folketingets partier til at stemme for beslutningsforslaget, så regeringen kan komme i gang med arbejdet om at give forbru-

gerne en mulighed for at fravælge religiøst slagtede produkter og sikre større viden om effekterne af halalafgifter.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget kan ikke støtte forslaget i den form, det har nu, da det vurderes, at det vil være i strid med EU-lovgivning.

SF vil dog gerne medvirke til at undersøge mulighederne for – inden for EU's rammer – at sikre let tilgængelig oplysning til forbrugerne om, hvorvidt diverse produkter kommer fra halalslagtede dyr. Endvidere finder SF det relevant, at der oplyses bedre om dyrevelfærden, så information om, hvorvidt slagtningen er foretaget med eller uden bedøvelse, er let at tilgå

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 17. december 2019 og var til 1. behandling den 6. februar 2020. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget om Lænder og Integrationsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <0> bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 6 spørgsmål til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til skriftlig besvarelse, [som ministeren har besvaret.]

Bjørn Brandenburg (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) fmd. Jeppe Bruus (S)

Julie Skovsby (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Andreas Steenberg (RV)

Katrine Robsøe (RV) Carl Valentin (SF) Jacob Mark (SF) Peder Hvelplund (EL) Rosa Lund (EL) Sikandar Siddique (UFG)

Mads Fuglede (V) Fatma Øktem (V) Heidi Bank (V) Inger Støjberg (V) Jan E. Jørgensen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Morten Dahlin (V) Pia Kjærsgaard (DF) nfmd. Marie Krarup (DF) Peter Skaarup (DF) Karsten Lauritzen (V)

Marcus Knuth (KF) Pernille Vermund (NB)

Liberal Alliance, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1

Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		